

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Milana Taubera a Mgr. Gabriely Bašné ve věci

žalobce:

A. D. D.

zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti

žalovanému:

**Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech
pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, č. j. MV-127283-14/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 31. 1. 2018, č. j. MV-127283-14/SO-2017, a usnesení Ministerstva vnitra ze dne 9. 10. 2017, č. j. OAM-31091-28/DP-2015, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč do rukou jeho zástupce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se u zdejšího soudu domáhal svou žalobou zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, č. j. MV-127283-14/SO-2017. Tímto rozhodnutím zamítl žalovaný správní orgán žalobcem podané odvolání podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném v době rozhodování správního orgánu (dále jen „správní řád“), a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 10. 2017, č. j. OAM-31091-28/DP-2015, kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu zastaveno řízení o žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí.
2. Žalobce usiloval o vydání nového rozhodnutí ve věci, která již dříve byla pravomocně rozhodnuta rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 1. 9. 2016, č. j. OAM-31091-91/DP-2015, kterým nebylo podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném v době rozhodování správního orgánu (dále jen „cizinecký zákon“), uděleno žalobci povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce ve své žalobě uvádí, že úvahy žalovaného správního orgánu obsažené v napadeném rozhodnutí nemají oporu v zákoně. *In concreto* poukazuje na skutečnost, že nikde v zákoně není napsáno, že by teoretická možnost podání nové žádosti o pobyt vylučovala provedení řízení a vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu.
4. Dále žalobce tvrdí, že tuto argumentaci uplatnil již v rámci odvolacího řízení, přičemž žalovaný správní orgán se s ní v rámci odvolacího řízení řádně nevypořádal. Žalobce označil příslušnou argumentaci žalovaného správního orgánu toliko za obecnou a nesrozumitelnou.
5. V neposlední řadě pak žalobce označuje za nesrozumitelnou tu část odůvodnění, v níž se žalovaný správní orgán vypořádával s otázkou, zda žalobcem doložené doklady (doklad o výši zaplaceného pojistného na všeobecném zdravotním pojištění za rok 2015 a o zaplacení pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti za rok 2015) naplňují podmínky pro vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu. Krom toho žalobce připomíná, že dotčené doklady nemohl předložit v původním řízení, protože se jednalo o doklady, které nemohl sám obstarat a jeho manželka mu je v době původního řízení kvůli manželským sporům odmítla poskytnout.
6. Žalobce navrhuje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno.
7. Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu žaloby konstatuje, že žalobce svou žádost o vydání nového rozhodnutí opírá o § 101 písm. b) správního řádu. Za podstatné přitom považuje, že podle žalobcových tvrzení mu povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny měla být zamítnuta pouze z toho důvodu, že nedoložil doklady o výši zaplaceného pojistného na všeobecném zdravotním pojištění za rok 2015, o zaplacení pojistného na sociální

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti za rok 2015, neboť mu tyto doklady odmítla jeho manželka vydat, a to pro překážku manželských rozepří. Tyto důkazy (doklady) měl žalobce předložit až v rámci řízení o vydání nového rozhodnutí ve věci podle § 101 písm. b) správního řádu.

8. Dle žalovaného důvody pro nové rozhodnutí ve věci spočívají zejména v zákonné výhradě vydání nového rozhodnutí při změně podmínek, za nichž bylo původní rozhodnutí vydáno nebo též v prominutí předchozím rozhodnutím uložené povinnosti. Správní orgán je přitom při rozhodování o tom, zda provede nové řízení a vydá nové rozhodnutí limitován zejména základními zásadami činnosti správních orgánů. Podle žalovaného nicméně žalobce nesplnil podmínky § 101 písm. b) správního řádu, když předložil takové doklady, které mohl a byl povinen předložit již v původním řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR.
9. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

10. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Soud rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.
12. Soud shledal důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí věci podle § 56 odst. 1 s. ř. s. Z vlastní činnosti je soudu známo, že s žalobcem bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění. Hrozí proto, že žalobce bude nucen opustit území České republiky. Soud proto rozhodl o věci bezodkladně poté, co se o dané skutečnosti dozvěděl.
13. Žaloba je důvodná.
14. Podle § 101 písm. b) správního řádu lze ve věci provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí, pokud: *„novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta“*.
15. Podstatou projednávané věci je spor mezi žalobcem a žalovaným, zda bylo možné vydat nové rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, či nikoliv. Žalovaný přitom tvrdí, že vydat nové rozhodnutí v projednávané věci možné není, neboť doklady doložené žalobcem jsou doklady, které mohl a měl poskytnout již v původním řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR.
16. Obecně lze k právnímu institutu nového rozhodnutí uvést, že tento institut umožňuje v zákonem taxativně upravených případech prolomit zásadu *non bis in idem* (ne dvakrát ve stejné věci), jež je projevem materiální právní moci rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2004, č. j. 6 Ans 1/2003-101).
17. V této souvislosti je nicméně nezbytné připomenout, že § 101 písm. b) správního řádu překážku věci rozhodnuté vlastně neprolamuje, neboť jak se podává z ustálené judikatury správních soudů, negativní rozhodnutí [nevyhovění žádosti (návrhu) na přiznání práva] překážku věci rozhodnuté nezakládá, neboť materiální právní moci mohou pojmově nabýt jen rozhodnutí pozitivní, nikoliv negativní (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2008, č. 6 As 12/2008-73, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2013, č. 2 As 72/2013-65, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

1500/08; doktrinálně též srov. např. Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 502 a násl. nebo Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 220 či Hoetzel, J. *Československé správní právo – část všeobecná*. Praha: Melantrich, 1937, s. 365 a násl.).

18. Jednoduše řečeno, původní negativní rozhodnutí o žádosti nebrání provedení nového řízení a vydání nového, tentokrát pozitivního rozhodnutí ve věci. Samotný § 101 písm. b) správního řádu přitom vydání nového rozhodnutí podmiňuje pouze tím, že žádosti (která byla pravomocně zamítnuta), bude vyhověno. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobcova žádost byla v původním řízení pravomocně zamítnuta. Spor je pouze o tom, zdali je možné limitovat vydání nového rozhodnutí rovněž tím, že žalobce předloží doklady, které mohl a měl předložit v rámci původního řízení, které vyústilo v zamítnutí jeho žádosti. V tomto ohledu plyne z jazykového, jakož i teleologického výkladu, že vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu rozhodně není limitováno pouze na případy změny skutkových a případně právních okolností, a to z následujících důvodů.
 19. Zaprvé, co se jazykového výkladu dotčeného ustanovení správního řádu týče, § 101 písm. b) správního řádu limituje vydání nového rozhodnutí toliko existencí žádosti, která byla dříve pravomocně zamítnuta a které má být v rámci nového řízení vyhověno. K tomu se ovšem přimyká skutečnost, že je možné pro absenci zákonného stanovení lhůty vydat nové rozhodnutí prakticky kdykoliv, pročť zde musí logicky existovat významný korektiv v podobě nutnosti přechodního individuálního posouzení souladnosti takového postupu s požadavkem přiměřenosti a ochrany práv, jichž bylo nabyto v dobré víře (§ 102 odst. 7 správního řádu). V případě, že by ochrana práv nabytých v dobré víře převážila nad zájmem žadatele na vydání nového rozhodnutí ve věci, bylo by na místě řízení zastavit podle § 102 odst. 4 správního řádu.
 20. Zadruhé, stran teleologického výkladu je třeba zdůraznit, že správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí argumentoval v neprospěch možnosti vydat nové rozhodnutí ve věcech podle cizineckého zákona. Podle správního orgánu prvního stupně tomu brání existence právní úpravy v cizineckém zákoně umožňující podat opětovnou žádost. Zmiňuje přitom, že pokud by se umožnilo žalobci usilovat o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, obcházel by tak vlastně právní úpravu cizineckého zákona a vyhýbal se úhradě správního (konzulárního) poplatku za přijetí opakované žádosti, jakož i povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění. Vyjde-li však zdejší soud z konstruktu racionálního zákonodárce, pak nelze jinak než konstatovat, že pokud by zákonodárce hodlal možnost použití nového rozhodnutí ve věcech upravených cizineckým zákonem zcela eliminovat, mohl a měl tak výslovně učinit v samotném zákoně. Pokud tak neučinil, ponechal na žadatelích, aby zvážili, zda mají vzhledem k okolnostem svého případu podat novou žádost podle cizineckého zákona nebo mají podat žádost o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu. Ostatně z § 102 odst. 3 vyplývá možnost uplatnit institut nového rozhodnutí i ve vztahu k řízení o žádosti. Jinými slovy řečeno, nejedná se o zneužití (resp. obcházení) práva, pokud jednotlivci (žadatelé) legitimně využívají možnosti, které jim právní řád nabízí, resp. pokud z vícera takto nabídnutých možností si vyberou právě tu či onu. Těmto závěrům rovněž svědčí nedávná novelizace cizineckého zákona, když zákonem č. 176/2019 Sb. bylo s účinností od 31. 7. 2019 upraveno znění § 168 cizineckého zákona upraveno tak, že § 101 písm. b) správního řádu se v řízeních podle cizineckého zákona neužije. *A contrario* z toho lze dovodit, že před účinností tohoto zákona se naopak § 101 písm. b) správního řádu v řízení podle cizineckého zákona užije. V opačném případě by zákonodárce jistě necítil potřebu aplikaci § 101 písm. b) správního řádu v cizineckých věcech *pro futuro* vyloučit.
 21. Na základě shora uvedeného je proto nutno odmítnout jako lichý argument, že pokud mohl a měl žalobce předložené doklady uplatnit již v původním řízení, není možné vydat nové
- Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu; taková argumentace nachází zákonnou oporu v řízení o obnově nikoli však v řízení o novém rozhodnutí, o které se v právě posuzované věci jedná.

22. Lze proto uzavřít, že k novému posouzení věci a vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu není třeba ani změny skutkových či právních okolností věci. V tomto ohledu není správní řád nijak limitující a implikuje i možnost předkládat nové podklady rozhodnutí (§ 102 odst. 6). Je však potřeba připustit, že podstata toho, proč je možné původně zamítnuté žádosti vyhovět, zpravidla bude spočívat právě ve změně výchozích skutkových či právních okolností věci. Z pohledu souzené věci je pak důležité, že byla splněna základní podmínka pro aplikaci § 101 písm. b) správního řádu, tj. pravomocně byla zamítnuta původní žádost žalobce. V dalším bylo již na správních orgánech, aby věcně posoudily, zda je možné žádosti žalobce vyhovět a vydat nové rozhodnutí, anebo řízení zastavit. Jinak řečeno, již správní orgán prvního stupně, byl povinen provést úvahu, zdali vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu připadá v úvahu (tj. zda nastalé okolnosti a doložené podklady odůvodňují vyhovění žádosti, která byla již dříve pravomocně zamítnuta). Taková úvaha ovšem v prvostupňovém rozhodnutí zcela absentuje, když se správní orgán prvního stupně toliko omezuje na popření uplatnitelnosti institutu nového rozhodnutí v cizineckých věcech. Odvolací správní pak poukázal skutečnost, že žalobce mohl a měl jím předložené doklady uplatnit již v rámci původního řízení. Jak bylo ovšem uvedené výše, předestřené úvahy správních orgánů nemohou obstát.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil. Soud zrušil dále i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 78 odst. 3 s. ř. s., a to z důvodu, že meritem se tento správní orgán dosud vůbec nezabýval, když nesprávně vycházel z názoru o neaplikovatelnosti institutu rozhodnutí na posuzovanou věc. Soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy především připustí aplikovatelnost institutu nového rozhodnutí na danou věc a meritorně posoudí, zda nastalé okolnosti, tedy zejména dodatečně doložené podklady odůvodňují vyhovění pobytové žádosti (srov. též čl. II bod 1 zákona č. 176/2019 Sb. ve spojení např. s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1 Azs 169/2018-32).
24. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení úspěšný, v tomto případě tedy žalobce. Jeho náklady tvoří jednak soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, dále pak náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení a podání žaloby. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6 800 Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Spolu se soudním poplatkem je žalovaný povinen zaplatit žalobci celkem 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. září 2019

JUDr. Eva Pechová v.r.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.